Силабус
навчальної дисципліни
Історія української літератури 40-50-х рр. ХХ ст.
2023-2024 навчальний рік

Освітня програма	«Середня освіта (українська мова і література)» «Середня освіта (українська мова і література, англійська мова)»
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.01 українська мова і література
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Рівень вищої освіти	Середня освіта
Викладач	Марина Богданова
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/ffsk/structure-ffsk/kaf-zar-lit/composition-kaf-zar-lit
Контактний телефон	0957753446
E-mail викладача:	mishukmarina36@gmail.com

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів / годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
3 / 90	16	14	70	екзамен

Семестр: (2 семестр)
Мова навчання: українська
Ключові слова: історія української літератури, література Другої світової, поезія, проза, табірна проза, еміграція, література діаспори.
Мета та завдання курсу:
Мета курсу полягає у вивченні специфіки викладання курсу «Історія української літератури 40-50-х рр.ХХст.».
Завдання курсу:

- розкрити студентам проблеми літературного життя України 40-50-х рр. ХХ ст., які віддзеркалюють поступовий розвиток та формування національної літератури, її своєрідність;
- познайомити студентів із творчістю письменників материкової України та літератури діаспори, розвивати мислення (образне, асоціативне, абстрактне, логічне), звертати увагу на спосіб опанування творами;
- розкрити модель літературних взаємин, стосунки літераторів у контексті суспільно-політичного розвитку;
- навчити студентів аналізувати літературні тексти, засвоївши їх специфіку;
- домогтися самостійного опрацювання студентами літературних текстів;
- домогтися глибокого усвідомлення основних тенденцій розвитку літератури.
- з'ясувати особливості творчої індивідуальності письменників, їхній внесок у національну та всесвітню літературу;
- домогтися розуміння особливостей мистецького процесу, а саме співіснування різних творчих методів та напрямів в українській літературі того часу;
- у лекційному курсі, на практичних заняттях всебічно розглядати твори, передбачені

програмою загальноосвітньої школи;
- залучати студентів до активного наукового пошуку, до участі в наукових студентських конференціях.

Компетентності та програмні результати навчання:

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	**Програмні результати навчання**
ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. **ЗК 3.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. **ЗК 8.** Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях. **ЗК 10.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. **ФК 5.** Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української й англійської мов, теорії та історії української літератури в закладах середньої освіти, практиці навчання української й англійської мов і викладання української літератури. **ФК 9.** Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі (від давнини до сучасності), спадщині письменників у контексті літератури, історії, культури, використовувати знання мови і здобутків світового письменства для формування національної свідомості, культури учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві. **ФК 10.** Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту. **ФК 11.** Здатність власною державницькою позицією, особистою мовною культурою, ерудицією, повагою й любов'ю до української мови, літератури, історії виховувати національно свідомих громадян України. **ФК 16.** Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання перспективного практичного досвіду й мовно-літературного	**ПРЗ 1.** Знає сучасні філологічні й дидактичні засади навчання української й англійської мов і української літератури. **ПРЗ 2.** Обізнаний із елементами теоретичного й експериментального (пробного) дослідження в професійній сфері та методами їх реалізації. **ПРЗ 3.** Знає основні функції й закони розвитку мови як суспільного явища, різнорівневу (системну) організацію української й англійської мов та їх норми, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності. **ПРЗ 4.** Знає **провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні, специфіку його перебігу в культурному контексті, літературні напрями, течії, жанри, стилі, здобутки національної літератури, художні твори класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою.** **ПРУ 1.** Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, **обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі.** **ПРУ 3.** Володіє різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної культури. **ПРУ 4.** Володіє навичками атри-буції, розрізняє літературно-культурні епохи, напрями, течії, жанри, стилі української літератури за їх сутнісними характеристиками й на тлі світового письменства. **ПРУ 5.** Порівнює мовні та літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.

контексту для реалізації навчально-виховних цілей. **ФК 17.** Здатність розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.	**ПРУ 6.** Використовує гуманістичний потенціал української літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України. **ПРУ 7.** Володіє основами професійної культури, має здатність створювати й редагувати тексти фахового змісту. **ПРК 1.** Формує комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями (вихованцями) та їхніми батьками із дотриманням етичних норм спілкування, принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва та взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.

Зміст курсу:

Специфіка літературного процесу 40-50-х рр. ХХ ст. в історичному, політичному, соціальному, географічному аспектах. Українська література материкової України та література української еміграції.

Посилення ідеологічного тиску, нищівної критики за патріотичні почуття у повоєнний період; естетичне збіднення літератури; засилля соцреалізму; нівелювання творчої свободи митців.

Літературний процес воєнних літ: тенденції розвитку прози, поезії, драматургії. Естетичні здобутки і втрати у повоєнний період.

Еміграційне письменство 40-50х рр. Діяльність МУРу в консолідації українських творчих сил за рубежем. Видавнича діяльність МУРу. Дискусія навколо проблеми “великої літератури”, “національно-органічного” стилю (Ю.Шерех, Ю.Косач, У.Самчук, В.Державин, Ю. Лавріненко, І.Костецький, І. Багряний, Г. Костюк). Причини внутрішнього розколу в МУРі.

Поетична творчість митців, які загинули в роки війни. Жанрово-стильові особливості лірики вояків УПА.

Витоки творчого генія митця. Трагедія творчості О.Довженка в епоху тоталітаризму. Суспільні причини внутрішньої роздвоєності митця.

Новаторство кінорежисера, дискусії навколо фільмів, їх світове визнання. Кіномистецька спадщина О.Довженка, її творча доля.

Розкриття проблеми “людина в екстремальній ситуації” в “малій” прозі О.Довженка воєнного часу (“На колючому дроті”, “Ніч перед боєм”, “Воля до життя”, “Тризна”, “Відступник”, “Незабутнє”, “Мати”, “Федорченко”, “Стій, смерть, зупинись”). Мистецька довершеність оповідань.

Поетика жанру кіноповісті в творчості О.Довженка (синтез художньої літератури і засобів кіномистецтва).

“Україна в огні”, “Щоденник” – художні документи трагічної доби. Викриття антигуманізму тоталітарного режиму; порушення проблем історичної пам’яті і національної самосвідомості українців.

Кіноповість “Зачарована Десна”: поетизація світу дитинства і природи. Художнє відтворення рис українського національного характеру. Образ митця, його нерозривний зв’язок з долею народу. Синтез реалізму й романтизму, національного й загальнолюдського, конкретно-історичного й вічного.

Естетична своєрідність прози О.Довженка в контексті світової літератури. Риси експресіонізму в його творчості. Націленість на відтворення явищ та образів в ідеалі. Розуміння мистецтва як зброї впливу на маси в напрямі певного світорозуміння. “Ефект очуження” як домінантний у поетиці умовності О.Довженка.

Монументалізм у створенні художніх типів – образів.

Формування творчої особистості письменника. Перші поетичні та прозові спроби (“Мамутові бивні”, поезія). Романтичне сприймання світу і особливості поетики новел Ю.Яновського 20х р.р.

Модерністична поетика роману “Майстер корабля”. Поєднання різних часових площин, численних вставних новел, листів, мемуарних коментарів. Романтика мандрів і морських пригод у творі. Ю.Яновського і англійського прозаїка Дж. Конрада.

Розкриття драматизму громадянської війни в романі “Чотири шаблі”. Концепція української історії в романі. Трактування письменником стихійної партизанської вольниці. Причини нищівної критики роману радянським літературознавством. Риси романтичного стилю у творі.

Проблема жанру, композиції, стилю роману “Вершники”. Тенденційність у висвітленні подій громадянської війни. “Вершники” як друга редакція “Чотирьох шабель”: дискусія у літературознавстві.

Проблематика роману “Жива вода” (“Мир”). Реалістичне зображення повоєнної дійсності в українському суспільстві. Несправедливий осуд твору в добу тоталітаризму.

Пошуки Ю.Яновського в драматичних жанрах. Морально-етична проблематика п’єси “Дочка прокурора”.

Драматична доля митця в тоталітарній державі. “Трагічна десятирічка” Остапа Вишні.

Жанрове розмаїття сатиричної спадщини (памфлети, фейлетони, гуморески, мемуари). Новаторство у створенні жанру усмішки.

Тематичне багатство та художня довершеність усмішок О.Вишні (сільських, кримських, закордонних, автобіографічних, мистецьких, мисливських).

Особливість індивідуального стилю творів О.Вишні. Провідні засоби творення комічного. Народні витоки гумору О.Вишні.

Щоденник “Думи мої, думи мої” як зразок мемуарної спадщини О.Вишні. Філософські роздуми про літературу та мистецтво, їх роль у житті народу, власну творчу долю.

Особливості світогляду митця, чинники формування його таланту. Романтичне світобачення як домінанта індивідуального стилю письменника.

Поетика умовності в романтично-казкових драмах І.Кочерги. Історична основа драми “Алмазне жорно”. Художнє відображення героїки гайдамацького руху в Україні. Роль романтичної символіки у розкритті ідейного задуму твору.

Проблема історизму драматичних поем “Свіччине весілля” та “Ярослав Мудрий”. Естетична функція образів світла і свічки у “Свіччиному весіллі”. Філософічність та інтелектуальність драми “Ярослав Мудрий”, її багатопроблемність. Суперечливий образ Ярослава Мудрого. Художня майстерність романтичної символіки в драмах.

Фольклорна основа творення образу України в поезії років війни. Патріотичний пафос циклу “Україно моя”. Багатство художньо-виражальних засобів у творенні образу Батьківщини. Творча доля циклу у повоєнний період.

Психологізм воєнної лірики А.Малишка, її жанрово-тематичне розмаїття. Мистецтво героїко-романтичної балади (“Балада про колосок”, “Балада про комвзводу”, “Балада про Зозулю”, “Балада про танкіста” та ін.). Ліричні портрети “маленької людини” на війні (“Кашовар”, “Маруся”, “Катря”, “Теслярі” та ін.).

Довершеність інтимної лірики А.Малишка. Багатство світу емоційних переживань ліричного героя – воїна. Роль фольклорної поетики у звеличенні невмирущості кохання.

Творча еволюція поета у повоєнний час. Духовне “відродження” А.Малишка у добу “хрущовської відлиги”. Роздуми поета над долею митця за тоталітарного режиму (“Я не жив ці літа”, “Олексі Влизькові”, “Григорію Косинці”, “Вишні”). Гуманістичний пафос лірики. (“Не заздрю ницим”, “Іноді найде така хвилина”, “Не можу бачить, як людина плаче” та ін.). Філософська наснаженість екологічної проблематики (“Лист до гречки”, “Скарга ромашки” та ін.).

Пісенність як стильова домінанта лірики А.Малишка, її народнопоетичні джерела. Творча співдружність з українськими композиторами.

Повісті “Щедрий вечір” та “Гуси – лебеді летять”: розвиток автобіографічної теми. Глибокий психологізм у розкритті світу дитинства в творчості М.Стельмаха. Поетизація народної моралі, звичаїв і традицій.

Гуманістична спрямованість, романтичний пафос, мовно-стильове багатство романістики М.Стельмаха. Прийоми творення ліро-епосу. Роль фольклору, народнопоетичної стихії у художньому світі романістики М.Стельмаха. Вплив естетики соцреалізму і намагання творити суверенний творчий стиль. Проблема художньої і життєвої правди у прозі письменника.

Творчість Л.Первомайського як невпинне самооновлення. Філософська глибина лірики та ліро-епосу митця, її стильові особливості. Мотив творчості як діяння, як найвищої форми самореалізації людини, виявлення її кращих рис. Заперечення марноти скороминущого людського існування і безслідного зникнення по смерті (“Уроки поезії”, “Древо пізнання”). Жанр філософської медитації у ліриці Л.Первомайського.

Морально-філософська проблематика роману “Дикий мед”. Проблема “досяжності” щастя для людини, її розуміння героями твору. Проблема сталінських репресій і особистості за тоталітарного режиму. Утвердження “вічних” людських цінностей, які здатні протистояти усім випробуванням життя. Засудження війни як неприродного хаотичного явища. Проблема творчості і моральної відповідальності митця. Осуд кар’єризму, пристосуванства, морального зубожіння.

Модернізація жанру балади у романі. Риси ліро-епосу у “Дикому меді”. Синтез романтичного світовідчуття та суворого реалізму.

Культурно-історичні умови розвитку еміграційної літератури. Друга політична еміграція українських митців за кордон.

Письменницькі організації, їх естетичні платформи. МУР та його роль у консолідації українських творчих сил в еміграції. Видавнича діяльність МУРу (“Арка”, “Вежі”, “Заграва”, “Альманах МУР” тощо). Нерегулярність і спорадичність періодичних видань.

Неоднорідність еміграційного повоєнного середовища. Розбіжність ідеологічного та естетичного плану. Дискусії про “велику літературу” і “національно-органічний” стиль українського письменства в діаспорі. Обґрунтування У.Самчуком ідеї “великої літератури”.

Тенденції розвитку прози в еміграційній літературі. Суспільна заангажованість національною ідеєю, пафос державного самовизначення України у творчості У.Самчука, І.Багряного, В.Барки, Т.Осьмачки. Гнівний осуд тоталітаризму, його згубного впливу на людину.

Стильові пошуки в еміграційній поезії періоду МУРу. Неокласичні традиції, їх збагачення модерністичними течіями (неоромантизмом, символізмом, сюрреалізмом) у поетичній творчості С.Гординського, І.Качуровського, Ю.Клена, М.Ореста.

Здобутки літературознавства і критики в українській діаспорі (Ю.Шерех, В.Державин, Ю.Лавріненко, У.Самчук та ін.).

Життєвий шлях письменника-емігранта Ю.Клена. Участь у поетичній групі київських “неокласиків”. Еміграційний період життя у Німеччині. Продовження і розвиток естетичних засад неокласицизму у нових суспільно-історичних умовах.

Культурологічна стихія збірки “Каравели”. Неоромантизм як стильова домінанта віршів збірки. Поетизація мандрів, сильної вольової особистості, жага пізнання і філософського осмислення світу. Античний ідеал калокагатії у культурологічній ліриці. Філософічність пейзажної лірики.

Ліро-епос Ю.Клена. Новаторське осмислення проблеми “митець і влада” у поемі “Прокляті роки”. “Попіл імперій” – широкомасштабний літопис тоталітарних режимів ХХ ст. Художнє

осмислення антилюдської сутності більшовицької та фашистської диктатур. Ідейний задум поеми: пристрасна віра у воскресіння України з імперського попелу.

Життєвий і творчий шлях М.Ореста. Відданість традиціям неокласицизму у творчості еміграційного періоду. Поетичний, перекладацький, літературознавчий доробок митця.

Неокласицистична спрямованість поезії М.Ореста. Мотив творчості у циклі "Ars poetica": розкриття "таємниці слова". Синтез неокласицизму і символізму як стильова домінанта лірики поета. Філософічність пейзажної лірики, глибина й інтелектуалізм символіки. Релігійно-містичні мотиви у поезії М.Ореста. Амбівалентність образу України.

Різнобічність творчого обдарування С.Гординського. Ґрунтовна освіта європейського рівня. Гармонійне поєднання малярського, поетичного, літературознавчого, перекладацького хисту.

Синтез романтичного і неокласичного стилів у ліриці. Провідні мотиви лірики: тема мистецтва, творчого неспокою та "парнасизму"; апокаліптичні візії у поезії про війну.

Ліричний герой С.Гординського: гуманіст, інтелектуал, людина богемного складу.

Біографія Докії Гуменної. Складна доля мисткині в Україні: нищівна критика, не прийнята до новоствореної Спілки письменників України. Еміграція за кордон у 1943 р. до Львова, потім до Австрії, Німеччини, а з 1950 р., переїзд на постійне проживання до США. Своєрідність автобіографізму в романі «Діти Чумацького Шляху», Образ Києва в романі «Хрещатий Яр». Національна ідентичність в новелах книги «Куркульська вілія».

Драматизм життєвого шляху емігранта. Творчий і плідний внесок україністики: викладацький, літературознавчий, перекладацький, мовознавчий грані таланту митця. Участь у письменницькому об'єднанні "Слово".

Поетична творчість І.Качуровського. Мотив утечі з тоталітарного пекла, пошуки прихистку у дисгармонійному світі. Художнє відображення життєвої біографії поета у віршах. Урбаністичний мотив у ліриці. Химерне поєднання екзотики і реалій латиноамериканського світу з патріотичними почуттями. Філософське осмислення сковородинського образу Гавані. Майстерність версифікації поета. Продовження у ліриці естетичних засад неокласиків з їхньою тугою за гармонією світу.

Художня своєрідність прози І.Качуровського. Новаторське і неоднозначне трактування подій війни у дилогії "Шлях невідомого", "Дім над кручею". Руйнування стереотипів у зображенні представників ворожих армій. Стильова своєрідність прози: синтез суворого реалізму та романтизму.

Драматизм життєвої долі митця в епоху тоталітаризму. Трагедія еміграційного періоду біографії Т.Осьмачки. Участь у письменницьких об'єднаннях МУР, "Слово".

Поетична творчість Тодося Осьмачки. Проблема його стилю в українському літературознавстві. Синтез модернізму і фольклорної поетики як визначальні риси "осьмачкізму". Екзистенційні мотиви туги, самотності, індивідуалізму та їх художнє втілення. Фольклорна поетика творення образу України. Гнівний осуд тоталітаризму та трагічного становища людини в абсурдному світі.

Проза Т.Осьмачки. Образ українського світу в повісті "Старший боярин". Гострота й актуальність проблематики повісті. Реалістичний та умовно-символічний плани у творі. Роль фольклору і демонології у моделюванні українського світу. Мотив самотності як визначальна складова людської екзистенції.

Повість "План до двору" – міфологічно-символічний твір про загибель українського селянства. Апокаліптичний хронотоп у повісті. Роль демонології. Художня трансформація біблійного мотиву руїни у повісті "Ротонда душогубців". Символіка "червоного дияволізму".

Життєвий шлях письменника. Участь у письменницькій організації "Ланка". Моральний максималізм і стоїцизм у протиборстві з тоталітарним режимом. Суспільно-політична діяльність

І.Багряного в Україні і в еміграції. Відображення світогляду митця в його публіцистиці та художніх творах.

Поетична творчість І.Багряного. Експресивна розкутість лірики. Історична основа, антиколоніальний пафос поеми “Скелька”. Гнівний протест проти тоталітаризму в поемі “Гуляй-Поле”. Риси експресіоністичної поетики у творі. Своєрідність трактування морально-етичних проблем у поемі “Аве, Марія”.

Жанрово-тематичне багатство прози митця. Роман “Сад Гетсиманський” як художній документ сталінської епохи. Поєднання документалізму, публіцистичності та художнього вимислу. Жанрові дефініції твору. Реалістичний та містичний плани в романі. Біблійні мотиви та їх роль у розкритті ідейного задуму твору. Стильові особливості роману: синтез суворого реалізму та романтичної стихії.

Роман “Тигролови”. Жанрова своєрідність твору (поєднання пригодницького жанру з романтичною стихією). Роль умовної символіки та фольклору у розкритті невмирущості людського духу. Глибокий психологізм як визначальна художня особливість роману. Проблема національної самосвідомості українців. Художня майстерність позасюжетних елементів у романі.

Повість “Огненне коло”: трагічні сторінки української історії. Історична основа твору. Суперечливе трактування діяльності дивізії “СС – Галичина” в історіографії. Зображення кривавої фантасмагорії війни через психологічне сприйняття героя. Антивоєнний пафос повісті. Риси романтичного світобачення та національна ідея у творі.

Формування світогляду письменника. Участь митця в еміграційному літературному процесі; роль у заснуванні МУРу та розбудові “Слова”.

Роман-епопея “Волинь”. Жанрово-композиційні особливості твору. Масштабність проблематики: формування характеру національно свідомого українця, шляхів розвитку української держави, її інтеграції в загальноєвропейський контекст, взаємин селянина і землі тощо. Поєднання епічного і ліричного начал в епопеї.

Роман “Марія” – трагічний життєпис українського селянства в добу тоталітаризму. Жанрові особливості твору (роман-хроніка, художня біографія). Філософська система духовності українського селянства. Морально-етична проблематика. Герої роману – носії рис української ментальності. Рецепція біблійних мотивів у романі. Символіка образу Матері Божої. Трагедія руйнування українського роду як закономірний наслідок тоталітаризму. Стильові особливості роману.

Історизм прози У.Самчука (“Ост”, “Кулак”, “Гори говорять”, “Чого не гоїть огонь”).

Тема: *Художній світ Василя Барки*

Творчий внесок В.Барки в розвиток україністики. Перекладацький, літературознавчий доробок митця.

Поетична творчість В.Барки. Джерела образності лірики (Біблія, фольклор). Релігійні мотиви в поезії. Поетика бароко.

Художнє осмислення трагедії голодомору в романі В.Барки “Жовтий князь”. Життєва основа твору. Жанрова своєрідність (сімейна хроніка, роман – мартиролог). Багатоплановість і композиційні особливості роману. Психологічне дослідження життя людини на рубежі смерті. Художня трансформація апокаліптичних мотивів у романі. Викривальний пафос у моделюванні підрадянського українського суспільства.

Літературно-мистецьке життя в Україні 40-50-х р.р ХХ ст

Культурно-історичні умови розвитку літератури 40-50-х рр. ХХ ст. Українська «материкова» література та українська «зарубіжна». Термінологічні розбіжності в сучасному українському літературознавстві. Специфічні особливості, що творилася в межах Радянської України та за її межами.

Патріотичне піднесення в українському радянському суспільстві періоду Другої світової війни, його роль в оздоровлені і демократизації літератури.

Посилення ідеологічного тиску, нищівної критики за патріотичні почуття у повоєнний період; естетичне збіднення літератури; засилля соцреалізму; нівелювання творчої свободи митців.

Літературний процес воєнних літ: тенденції розвитку прози, поезії, драматургії. Естетичні здобутки і втрати у повоєнний період.

Еміграційне письменство 40-50-х р.р. Діяльність МУРу у консолідації українських творчих сил за рубежем. Видавнича діяльність МУРу. Дискусія навколо проблеми "великої літератури", "національно-органічного" стилю (Ю.Шерех, Ю.Косач, У.Самчук, В.Державин). Причини внутрішнього розколу у МУРі.

Поетична творчість митців, які загинули в роки війни. Жанрово-стильові особливості лірики В.Булаєнко, К.Герасименка, Ф.Швіндона та ін.

Поезія вояків УПА.

3. Структура навчальної дисципліни

Методи навчання: Лекція. Практичне заняття. Бесіда. Дослідницький метод. Метод виявлення реакції читача. Художня інтерпретація. Самостійна робота: домашні завдання.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): від студента очікується здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, вміння аналізувати художній твір, обговорення дискусійних питань, виконання практичних завдань, самостійної роботи.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: персональний комп'ютер, проєктор, екран/інтерактивна дошка.

Система оцінювання та вимоги:

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролів. Підсумкова оцінка є сумою балів набраних під час поточного та підсумкового контролів і вираховується за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять та виконання самостійної роботи. При оцінюванні на практичних заняттях враховується активна участь студентів у занятті, здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, вміння аналізувати художній твір, обговорення дискусійних питань, виконання практичних завдань. Під час виконання завдань, що виносяться на самостійне опрацювання важливим є уміння робити спостереження щодо загального розвитку української літератури 1910 – 1930-х рр., формулювати важливі та основні тези щодо обговорюваних тем, виразно читати напам'ять художні тексти.

Підсумковий контроль відбувається у формі екзамену.

Таблиця 1. Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах

Вид контролю	Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах	Частина підсумкової оцінки у балах	**Підсумкова оцінка**
Поточний контроль		50	**100**
Практичні заняття	36		
Самостійна робота (бесіда за запропонованими темами для самостійного опрацювання)	9		
Самостійна робота (напам'ять)	5		
Підсумковий контроль		50	
Екзамен:	50		

Таблиця 4. Шкала оцінювання поточного та підсумкового контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
39-50	відмінно	зараховано	A (відмінно)
32-38	добре		B (добре)
26-31			C (добре)
21-25	задовільно		D (задовільно)
14-20			E (задовільно)
8-13	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-7	Незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Підсумкова оцінка є сумою балів, набраних за весь курс навчання та під час екзамену (50+50=100) та вираховується за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Таблиця 5. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	Відмінно	зараховано	A (відмінно)
78-89	Добре		B (добре)
65-77			C (добре)
58-64	Задовільно		D (задовільно)
50-57			E (задовільно)
35-49	Незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34	Незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Список рекомендованих джерел:

Базова література

1. Історія української літератури ХХ ст.: У 2 кн. Кн. 1: Перша половина ХХ ст. : підручник / За ред. В.Г. Дончика. Київ : Либідь, 1998. 464 с.
2. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ – початок ХХІ ст. : підручинк : у 10 т. Т. 3, 4, 5, 6,7 Київ : ВЦ Академія», 2014–2019.
3. Скорина Л. Література і літературознавство української діаспори : курс лекцій. Черкаси : Брама Україна, 2005. 384 с.

Допоміжна література

4. Агеєва В. Жіночий простір: Феміністичний дискурс українського модернізму : монографія. Київ: Факт, 2003. 319 с.
5. Андрусів С. Модус національної ідентичності: Львівський текст 30-х рр. ХХ ст. : монографія. Тернопіль : Джура; Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2000. 339 с.
6. Анісімова Н. П. Міфологічні джерела поезії Оксани Лятуринської. Запоріжжя : Просвіта, 2005. 171 с.
7. Астаф'єв О. Образ і знак: Українська емігрантська поезія в структурно-семіотичній перспективі : монографія. Київ : Наукова думка, 2000. 268 с.
8. Багряний І. Під знаком Скорпіона: З творчої спадщини письменника. Поезія, проза, публіцистика. – Київ, 1994.
9. Багряний І. Публіцистика: Доп., ст., памфлети, рефлексії, есе. Друге видання. – Київ, 2006.
10. Багряний І. Сад Гетсиманський. Київ, 2001.
11. Багряний І. Тигролови. Огненне коло. Київ, 1996.
12. Баклицький М. Нова релігійність Івана Багряного. Київ, 2005.
13. Барка В. Хліборобський Орфей, або Клярнетизм. Мюнхен; Нью-Йорк, 1961
14. Бернадська Н. Українська література ХХ століття / Н. Бернадська. Київ, 2002.
15. Біляїв В. „На неокраянім крилі..." (Штрихи до літературних портретів західної діаспори). – Донецьк, 2003. 12. Бойко Ю. Вибране. – Т. 1. – Мюнхен, 1971.
16. Бондаренко Ю. Національна парадигма українського екзистенціоналізму // Слово і Час. № 6.
17. Бернадська Н. І. Роман: проблеми великої епічної форми : навч. посіб. Київ : Логос, 2007. 116 с.
18. Бернадська Н. І. Український роман: теоретичні проблеми і жанрова еволюція : монографія. Київ : Академвидав, 2004. 368 с.
19. Біла А. Український літературний авангард: пошуки стильової системи : монографія. Київ : Смолоскип, 2006. 463 с.
20. Гриневич В. У пошуках українського радянського патріотизму, або українство у лещатах малоросійства // Сучасність. 2006. № 5-6. Гуменна Д. Діти Чумацького Шляху: Роман у 4-ох книгах. Друге видання. – Нью-Йорк, 1983.
21. Ґроно нездоланих співців. Київ, 1997.
22. Державин В. Антологія української поезії. Лондон, 1957.
23. Державин В. Література і літературознавство (Вибрані теоретичні та літературно-критичні праці). ІваноФранківськ, 2005.
24. Державин В. Національна література як мистецтво (Мистецька мета і метода національної літератури) // Українське слово: Хрестоматія української літератури та літературної критики. Київ, 1994. Кн. 3.
25. Державин В. Три роки літературного життя на еміграції (1945-1947). Мюнхен, 1948.
26. Дзюба І. Література соціалістичного абсурду // Сучасність. 2003. № 1.
27. Довженко О. Господи, пошли мені сили : Щоденник, кіноповісті, оповідання, фольклорні записи, листи, документи. Харків, 1994.
28. Двадцяті роки: літературні дискусії, полеміки: Літературно-критичні статті / Упор. В.Г. Дончик. Київ : Дніпро, 1991. 366 с.

29. Експресіонізм : зб. наук. праць / упоряд. та передм. Т. Гаврилів. Львів : ВНТЛ-Класика, 2005. 151 с.
30. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ : Femina, 1995. 688 с.
31. З порога смерті: Письменники України – жертви сталінських репресій / Авт. кол.: Бойко Л.С. та ін. Київ: Радянський письменник, 1991. 494 с.
32. Ільницький О. Український футуризм (1914–1930) : [пер. з англ. Р. Тхорук]. Львів : Літопис, 2003. 456 с.
33. Донцов Д. Дві літератури нашої доби. Л., 1991.
34. Дончик В. Український радянський роман: Рух ідей. Київ, 1983.
35. Жулинський М. Печаль душі і святість босоного дитинства // Довженко О. Зачарована Десна. Україна в огні. Щоденник (1941-1956). К.,1995.
36. Загоруйко В. Письменник Віктор Петров (В.Домонтович). К., 1993.
37. Захарчук І. Друга світова війна: досвід історії – досвід літератури // Слово і Час. 2007. № 6.
38. Захарчук І. Міліарна стратегія соцреалізму. Слово і Час. 2006.
39. Західна Україна під большевиками. Збірник матеріалів за редакцією Мілени Рудницької. Нью-Йорк, 1958.
40. Ільницький М. „На більшовицький стрій...” Літературне життя Львова 1939-1941 рр. // Дзвін. 1998. № 1.
41. Ільницький М. Українська повоєнна еміграційна поезія. Львів, 1995.
42. Ільницький М. Утвердити в світі образ України. Українська поезія періоду МУРу // Дзвін. 1996. № 4.
43. Ільницький М. У фокусі віддзеркалень. Львів, 2005.
44. Історія європейської ментальності. Львів, 2004.
45. Костюк В., Денисенко В. Модерн як поле експерименту: Комічне, фрагмент, інтертекстуальність. Київ, 2002. 176 с.
46. Кошелівець І. Сучасна література в УРСР. Б.М.: Вид-во Пролог, 1964.
47. Кошелівець І. Олександр Довженко: Спроба творчої біографії. Мюнхен, 1980.
48. Лавріненко Ю. Розстріляне відродження : антологія 1917–1933 : Поезія проза драма есей. Київ : Смолоскип, 2004. 968 с.
49. Михайловська Н. Трагічні оптимісти. Екзистенційне філософування в українській літературі XIX – першої половини XX ст. : монографія. Львів : Світ, 1998. 212 с.
50. Мартиненко Ю. „Воєнна” проза І.Багряного („Людина біжить над прірвою”, „Огненне коло”) // Дивослово. 2001. № 2.
51. Мовчан Р. Український модернізм 1920-х: портрет в історичному інтер’єрі : монографія. Київ: ВД «Стилос», 2008. 544 с.
52. Моренець В. Національні шляхи поетичного модерну першої половини XX ст.: Україна і Польща : монографія. К. : Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2002. 327 с.
53. Моренець В. Оксиморон : літературознавчі статті, дослідження, есеї. Київ : Аграр Медіа Груп, 2010. 528 с.
54. Мочернюк Н. Поза контекстом : Інтермедіальні стратегії літературної творчості українських письменників-художників міжвоєння : монографія. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 392 с.
55. Огнєва Т. Відбиток часу у дзеркалі буття : монографія. Київ: Академвидав, 2008. 213с.
56. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі : монографія. 2-е вид., перероб. і доп. Київ: Либідь, 1999. 448 с.
57. Пахаренко В. Поєдинок з Левіяфаном. Міт і псевдоміт в українській літературі 20-х років. *Українська мова та література.* 1999. Ч. 25–28, 37.
58. Просалова В. Текст у світі текстів Празької літературної школи : монографія. Донецьк: Східний видавничий дім, 2005. 342 с.
59. Просалова В. А. Інтермедіальні аспекти новітньої української літератури. Донецьк : ДонНУ, 2014. 154 с.
60. Пуніна О. В. Кінофікація українського літературного дискурсу (20–30-ті роки XX століття) : монографія. Донецьк : ДонНУ, 2012. 332 с.

61. Самчук У. Велика література // МУР: Альманах. 1946. Зб.1.
62. Самчук У. На коні білому. Львів, 1999.
63. Самчук У. На коні вороному. Львів, 2000.
64. Самчук У. OST. Трилогія. Том 1. Морозів хутір. Тернопіль, 2005.
65. Самчук У. Плянета ДіПі. Нотатки й листи. Вінніпег, Канада, 1979.
66. Самчук У. Чого не гоїть вогонь. К.,1994.
67. Свербілова Т. П'єси Івана Кочерги та проблема визначення соцреалізму як власної культури // Слово і Час. 2006. №10.
68. Семенчук І. Життєпис О.Довженка. К.,1991.
69. Свербілова Т. Г., Скорина Л.В. Українська драма 30-х років ХХ ст. як модель масової культури та історія драматургії в постатях. Черкаси : Маклаут, 2009. 384 с.
70. Семенчук І.Яновський Юрій. К., 1990.
71. Слабошпицький М. 25 поетів української діаспори. К., 2006.
72. Слабошпицький М. Загадка довгого мовчання (Леонід Лиман) // Київ. 2006. № 7-8.
73. Слабошпицький М. Поет із пекла (Тодось Осмачка). К., 2003.
74. Слоньовська О. Слід невловимого Протея : Міф України в літературі української діаспори 20-50-х років ХХ століття : монографія. Івано-Франківськ : Плай; Коломия : Вік, 2006. 684 с.
75. Смолич Ю. Розповіді про неспокій. І знову про неспокій. Розповідям про неспокій немає кінця. Твори: У 7 т. Т.7. К.: Дніпро, 1982. 692 с.
76. Соколюк Л. Михайло Жук : мистець-літератор. Харків : Видавець Олександр Савчук, 2018. 256 с. ; 355 іл.
77. Соловей Е. Українська філософська лірика. Київ : Юніверс, 1999. 368 с.
78. Сорока П. Докія Гуменна. Літературний портрет. Тернопіль, 2003.
79. Стефановська Л. Антонич. Антиномії. Київ : Критика, 2006. 312 с.
80. Українське слово: Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст. У 4 кн. / Упор. В. Яременко, Є. Федоренко. К.: Рось, 1994.
81. Шерех Ю. Поза книжками і з книжок. К.,1998. 125.
82. Шерех Ю. Третя сторожа. Київ, 1993. 126.
83. Шерех Ю. Не для дітей. Нью-Йорк, 1964.
84. Штонь Г. Духовний простір української ліро-епічної прози. Київ, 1998.
85. Шкандрій М. Модерністи, марксисти і нація: українська літературна дискусія 1920-х років : [пер. з англ. М. Климчука]. Київ : Ніка–Центр, 2006. 383 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека БДПУ (www.bdpu.org/library)
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (http://www.nbuv.gov.ua)